

Information om FINNSAM

Plusgironr Sverige 646 27 77-1
Bankkontonr i Postbanken Norge 0533.34.89440
Medlemsavgift 2009 - privatperson och institution/förening 100 resp. 300 SEK/NOK

Kassör, ansvarig för forskarkatalog och medlemsregister:

Christina Norlander, Länsmansgatan 4B, SE-777 31 SMEDJEBACKEN
Tel: (0)240-754 25 <christina.norlander@telia.com>

Skogsfinska bibliografen:

Lars-Olof Herou, Gästgivaregatan 12, SE-771 53 LUDVIKA
Tel: (0)240-169 60 <loherou@gmail.com>

Redaktör för FINNSAM-info:

Leif G:son Nygård, Berggatan 25, SE-703 64 ÖREBRO
Tel: (0)19-5070005 <leifgnygard@bahnhof.se>

Ledningsgrupp 2008

Mellannorrland (s-k) Maud Wedin, Bergalid 3, SE-791 32 FALUN
Tel: (0)23-228 64 <maud.wedin@telia.com>
(suppl) Kjell Nordquist, Järbo <kjell.nordqvist@hos.sandnet.se>

Gävle-Dala/Orsa Maths Östberg, V. Ösavägen 40, SE-822 91 ALFTA
Tel: (0)271-101 68 <finnskogsmuseet@swipnet.se>
(suppl) Barbro Sindler, Falun <barbro.sindler-hult@telia.com>

Bergslagen Lars-Olof Herou, Gästgivaregatan 12, SE-771 53 LUDVIKA
Tel: (0)240-169 60 <loherou@gmail.com>
(suppl) Tor Eriksson, Örebro <tor925@gmail.com>

Tiveden Lena Gribing, Anderstorp, SE-695 94 FINNERÖDJA
Tel: (0)584-202 86 <lena.gribing@telia.com>
(suppl) Jan-Erik Björk, Källby <janne.bjork1@telia.com>

Värmland Inga-Greta Lindblom, Vitsand 337, SE-685 94 TORSBY
Tel: (0)560-302 84 <inga-greta.lindblom@torsby.se>
(suppl) Niclas Persson, Torsby <klemmetan@bredband.net>

**Norge södra
Finnskogen** Birger Nesholen, Gruetunet Museum, NO-2260 KIRKENÆR
Tel: 629-473 15 <skogfinsk.museum@east.no>
(suppl) Jan Myhrvold, Gjerdrum <jmyhrvol@online.no>

**Norge norra
Finnskogen** Mary G. Tangen, Nordholt, NO-2429 TØRBERGET
Tel: 62454717 <oltangen@bbnett.no>
(suppl) Rolf Rønning, Heradsbygd <rolfro2@frisurf.no>

Landsnummer: Sverige +46 Norge +47

FINNSAM INFORMATION

Årgång 15 Nr 1 – Mars 2009

Kära Finnsammare,

Efter en ovanligt lång vinter börjar nu snön smälta undan. Tillflödet av vatten i bäckar och åar ökar. Det knoppas så sakteliga i skog och mark. Och det blir ljusare för varje dag. Vi går en härlig tid tillmötes!

I år är det 200 år sedan delningen av Sverige skedde och **Finland** såg dagens ljus. Det har särskild betydelse för oss i FINNSAM och kommer att, på olika sätt, uppmärksammas. Närmast är det Vårkonferensen som arrangeras på Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland – i Esbo. Oavsett mitt ev. deltagande, önskar jag en trevlig och minnesvärd konferens. Rapport önskas sedan!

Redaktören

Nästa Finnsam-Info kommer i juni. Manusstopp 31 maj.

Innehåll i detta nummer, bland annat:

- Protokoll från ledningsgruppsmöte. Första via Skype!
- Ekonomiska rapporter
- Finnstugan vid Stångfall
- Preliminärt program Höstkonferensen i Ytterhogdal
- Släktforskningslänkar i Finland

Protokoll från FINNSAM:s ledningsgruppsmöte onsdag 11 mars 2009 via Skype

Deltagare: Lena Gribing, Berit Gullbekk, Lars-Olof Herou, Inga-Greta Lindblom, Birger (och Alvin) Nesholen, Kjell Nordqvist, Christina Norlander, Niclas Persson, Maud Wedin, Maths Östberg

Detta var premiär för FINNSAM:s ledningsgrupp att ha ett möte via datakonferens med hjälp av Skype. Efter några mindre tekniska problem kom mötet igång och uppfattades av deltagarna som ett positivt sätt att hålla ledningsgruppsmöte, när många av ledamöterna p.g.a tidsbrist inte hinner åka till ett "vanligt" möte. Självklart kan inget ersätta fördelen med att alla träffas personligen, men som alternativ är det fullt fungerande.

1) Val av mötessekreterare: Maud valdes till mötessekreterare.

2) Ekonomi: Kassör och revisorer har efterlyst en praktisk och ekonomisk fungerande rutin för att delge verifikationer inför revisionsberättelser. Datoriserad skötsel av FINNSAM:s ekonomi innebär många fördelar. Bokföringen går snabbare och blir effektivare. Eftersom vi nu betalar medlemsavgifter varje år så blir det däremot fler verifikationer per år. Antalet kontoutdrag från plusgirot har mer eller mindre dubblats. Därför blir det en större mängd papper som skall skickas för revision. Ett tidigare förslag om att sända alla verifikationer som rekommenderade brev mellan Sverige och Norge har nu testats och årets kostnader för dessa utskick mellan revisorer och kassör har kostat omkring 1000 SEK

Christina och Berit föreslår förenklingar för att spara pengar och hantering. Förslaget innebär att kassören skickar balans- och resultatrapporter samt dagbok och verifikationslista via mail till revisorerna. Verifikationer via plusgiro, som inte är medlemsavgifter, t.ex fakturor för utskick undertecknas av kassör, scannas och skickas till revisorerna för granskning via vanlig post eller via e-post. Möjligen bör man också ge revisorerna inloggningsuppgifter för kontot, så att de vid behov kan granska plusgirots kontoutdrag i datorn.

Kassören medtar verifikationspärm till årsmötet där revisorerna även kan slutgranska originalen. Förslag överlämnas till årsmötet för beslut.

Christina får i uppdrag att undersöka om Sekura-kontot bör ersättas med ett annat räntekonto med bättre ränta. Vidare undersöker hon om plusgirokonto bör ersättas med något annat konto som underlättar överföringar mellan

*Erbjudande från Västerbergslagens
Släktforskarförening till oss som har intresse
av Hörkenfinnarna:*

Utflykt till **Finnbosättningar vid Hörkensjöarna**

Datum: Lördagen den 16 maj.

Buss avgår från Folkets Hus parkeringen i Ludvika
kl. 8.30. Åter ca 16.00.

Vi besöker en del av de platser där de första
finnarna slog sig ner i området runt Södra och Norra
Hörken på gränsen mellan Grangärde och
Ljusnarsbergs socken.

Bussresa, guidning och lunch ingår i kostnaden,
300:- för medlemmar och 350:- för icke
medlemmar. Ta med egen fikakorg.

Anmälan **senast 8/5**. Anmälan och upplysningar
genom: Jan Larsson, tel 0240-14814, 070-5794648,
0240-86253 eller e-post: jalalu@hotmail.com

*Hälsningar
Christina Norlander*

gelvik, ja alldeles intill Karlstad och f. o. m. på flera ställen nedåt och ute på Värmlandsnäs.

Lungsund, Kroppa, Bratthors, Färnebo och Nordmark, Nyed, Älvsbacka, Övre Ullerud, Ransäter, Sunnemo, Norra Råda och Ekshärad ha haft av finnar bebyggda skogsmarker, Mangskog, Gunnarskog och Gräsmark, Glava, Älgå, Stavnäs, Sillerud, Silbodal, Långserud, Järnskog och Karlanda m. fl. socknar i västra Värmland och i Fryksdalen ha icke alldeles okända finnbygder. Av Värmlands läns nuvarande 87 landskommuner ha åtminstone 77 berörts av östbaltisk kolonisation.

Det är fel att tro, att dessa kolonisters avkomlingar så allmänt "sammansmält med den kringboende (svenska) befolkningen", att de inte vidare kunna skiljas från denna. Att personer som inte ägnat rasbiologin något närmare studium ha svårt att se skillnaden fysiskt och mentalt är en annan sak. Språkgränsen är ingen rasgräns. Den "värmlandsfinska rasen" är så långt ifrån "stadd i utdöende", som det brukar heta i tidningsartiklar och böcker, att de ganska fåtaliga 15- och 1600-talsinvandrarnas ättlingar i stället torde kunna uppskattas till åtskilliga 10,000-tal i den dag som är, detta inom länet, och ändå har utflyttningen från finnbygderna som känt varit betydande.

Albert Palmqvist.

Källa: Kyrkoherde Sundbergs handlingar; 8 s) Finnarna i Värmland och på Solør; D 9510, Albert Palmqvist, Värmlands finnbefolkning [Ludvika Gammelgårds arkiv].

Sverige och Norge.

3) Dyra tryck- och distributionskostnader av FINNSAM-info. Kampanjen för att de flesta medlemmarna ska ta emot FINNSAM-info via mail fortsätter. Ledningsgruppen föreslår att formatet ska övergå till A4 för att underlätta utskrift.

4) Hemsidan. FINNSAM:s hemsida behöver förnyas och göras om. Vidare kvarstår problemet med webmaster. Maud håller hemsidan flytande tills vidare, men vi behöver en långsiktig lösning. Inga-Greta Lindblom föreslog att vi ska kontakta Kulturkoppra som har hand om Solør-Värmland Finnkulturforenings nya hemsida. Christina åtog sig att kontakta dem och fråga om de har möjlighet och vad det i så fall kommer att kosta.

5) Inbetalning av medlemsavgift. I omställningen från att FINNSAM-info företrädesvis ska skickas via e-post istället för i pappersform, måste rutinen med bifogade inbetalningskort ändras. Christina kommer att fortsätta skicka inbetalningskort med de exemplar som fortfarande går via vanlig post. Till de medlemmar som har e-post skickas ett mail med information om inbetalning av medlemsavgiften.

6) Bergslagssamverkan. Christina informerade om Bergslagssamverkan och erbjöd sig att ansvara för deltagande och information för FINNSAM:s del.

7) Samarbete med Karlskoga-Degerfors släktforskarklubb. Under flera år har vi i FINNSAM talat om möjligheten att ha en konferens i Karlskoga-området. Lena Gribing har varit i kontakt med ordförande och Tor Eriksson har varit i kontakt med sekreteraren för Karlskoga-Degerfors släktforskarklubb. Lena åtar sig att vara ansvarig för kontakterna inför kommande samarbete med bistånd av Tor som redan är igång med en första sondering av bosättningar och byggnader i Karlskoga-området. Även Jan-Erik Björk har anmält intresse att bistå vid behov. Christina skickar info-material till Karlskoga inför släktforskardagen. Inför släktforskardagarna i höst bör vi ha med ett bildspel. Seppo Remes har jobbat med ett sådant bildspel och ska kontaktas.

8) Finnkulturvecka på Skansen. Inga-Greta Lindblom informerade om den finsk-svenska kulturveckan som går av stapeln på Skansen 3-10 maj. FINNSAM deltar med guider och föredrag. Det blir guidning på Finngården, ett informationsstånd på Bollnästorget samt föredrag. Ett FINNSAM-rum är bokat

på Noraboden för den som behöver logi. Inga-Greta är samordnare för FINNSAM-aktiviteterna, liksom även för Torsby Finnkulturcentrums deltagande. Maths Östberg kommer att representera både FINNSAM och Finnskogsmuseet. Även här kommer Seppos bildspel att behövas.

9) Ny FINNSAM-broschyr. Tor Eriksson har tagit fram ett förslag till ny FINNSAM-broschyr som med små justeringar godkändes. Info om vinterkonferenserna bör läggas in. Vidare ansåg mötet att vi bör använda de "gamla granarna" istället för granarna med flaggsymboler. Lars-Olof Herou och Jan-Erik Björk bistår Tor med hjälp av slutputsen.

10) Årsmötet. Till årsmötet som äger rum på färjan över till Helsingfors inför Hanaholmenkonferensen ordnar Maud dagordning och kopierar upp. Programmet finns på hemsidan samt ska sändas ut i kommande FINNSAM-info.

11) Höstkonferensen. Höstkonferensen går av stapeln i Hogdal 4-6 september. Maths Östberg informerade om att ett preliminärt program är klart och förväntas vara färdigt till kommande FINNSAM-info. Programmet läggs ut på hemsidan när det är klart.

12) Vårkonferensen 2010. Inga-Greta, Niclas och Birger föreslog att vårkonferensen 2010 ska genomföras i Solør-Värmland i samarbete med Solør-Värmland Finnkulturörening. De fick i uppdrag att undersöka möjligheterna och komma med förslag till nästa möte.

Vid pennan
Maud Wedin

Redaktören meddelar:

Jag har nu bytt bredbandsleverantör och i samband med det också bytt telefonnummer.

Som framgår av kontaktlistan, är telefonnumret **019-507 00 05** och e-postadressen leifgnygard@bahnhof.se. Använd i första hand dessa kontaktuppgifter.

Den gamla hotmailadressen, lepoemo@hotmail.com har jag dock kvar och kan också, vid behov, användas.

**Värmlands finn-
befolkning** 18510
En missvisande offentlig
statistik.

Genom pressen har i dagarna cirkulerat en del utdrag ur senaste folkräkningsstatistik. Däri ha även uppgifter förekommit rörande den gamla finnbefolkningen i mellersta Sverige, speciellt om Värmlandsfinnarna, vilkas förfäder invandrade under 15- och 1600-talen. Det heter att dessa "till språk och seder så sammansmält med den kringboende befolkningen, att det fr. o. m. år 1890 ansågs alltför vanskligt att särskilja dem som främmande stam. Blott så mycket kan sägas, att inbyggarna i Nyskoga, Norra och Södra Finnskoga församlingar, tillsammans utgörande omkring 4,000 personer, torde vara av övervägande finsk härkomst, vilket även är fallet med ett större eller mindre antal personer i några andra socknar, såsom Dalby, Norra Ny, Vitsand, Östmark och Lekvattnet."

Till en början frågar man sig, varför inte Östmark och Lekvattnet uppräknas bland de församlingar, där finnbefolkningen är övervägande. Den sistnämnda är helt koloniserad av balterna. Östmark har Värmlands största finnbygd. I båda kommunerna är denna befolkning än i dag minst lika talrik, proportionellt sett, som i norra Värmlandssocknarna. Atskilliga andra kommuner ha lika stora finnbygder som Dalby, Norra Ny och Vitsand, ja större. Det är ingalunda så, att den finska kolonisationen kan sägas ens i stort sett ha varit begränsad till norra Värmland. Visserligen är detta en populär uppfattning, men den är inte riktigare för det. Låt mig därför något komplettera förteckningen på de värmländska finnbygderna:

Rämmen och Gustav Adolf äro helt "finnkoloniserade", samma är förhållandet med Bogen vid norska gränsen. Sockennamnet Rämmen är finskt — det enda främmande i mellersta Sverige. Gäsborn har i det närmaste helt varit finnbygd. Finnarna spelade vidare en betydande roll vid kolonisationen av Karlskoga bergslag. Finsk besättning uppstod samtidigt litet varstans i vänersbygden från Visnums-Kil till Östra Få-

Välkommen till K-samsök!

K-samsök är en webbservice för tillämpningar som vill hämta kulturarvsdata från institutioner eller föreningar med museirelaterad information. K-samsök fungerar som en kopplingsdosa mellan institutionernas databaser och de institutioner, företag, enskilda och föreningar som vill använda informationen i egna tillämpningar (t ex på webbplatser).

Vi vill att det ska bli enklare för fler att få tillgång till och dra nytta av all museiinformation som finns samlad i en lång rad databaser runt om i Sverige!

Just nu bidrar Riksantikvarieämbetet, Statens historiska museer och Västarvet tillsammans med cirka 1,78 miljoner poster. Fler databaser kommer att anslutas under året och framåt i tiden. I nuläget har flera informationsägare anmält intresse (sammanlagt ett 30-tal) och vi hoppas att det successivt blir fler som deltar!

K-samsök innehåller just nu bilder, arkeologiska, etnologiska och kyrkliga föremål, fornlämningar, byggnader, och ekofakter (naturalier). Dessutom finns information om historiska platser, till exempel Birkas (Björkö) undersökta, vikingatida gravar m m.

<http://www.kulturarvsdata.se/>

Resultatrapport Preliminär

Räkenskapsår: 09-01-01 - 09-12-31 / Resultatenhet: Hela föreningen / Period: 09-01-01 - 09-12-31

	Perioden
Rörelsens intäkter och lagerförändring	
Nettoomsättning	
3610 Medlemsavgifter	4 650,00
S:a Nettoomsättning	4 650,00
S:a Rörelseintäkter och lagerförändring	4 650,00
Rörelsens kostnader	
Råvaror och förnödenheter mm	
4135 Plusgirokostnader	-486,00
S:a Råvaror och förnödenheter mm	-486,00
Bruttovinst	4 164,00
Övriga externa kostnader	
5095 FINNSAM-info	-4 088,00
6110 Kontorsmaterial	-33,00
6250 Porto	-205,00
S:a Övriga externa kostnader	-4 326,00
S:a Rörelsens kostnader inkl råvaror mm	-4 812,00
Rörelseresultat före avskrivningar	-162,00
Rörelseresultat efter avskrivningar	-162,00
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	-162,00
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-162,00
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-162,00
Resultat före skatt	-162,00
Beräknat resultat	-162,00
	Perioden
Rörelsens intäkter och lagerförändring	
Nettoomsättning	
3610 Medlemsavgifter	200,00
S:a Nettoomsättning	200,00
S:a Rörelseintäkter och lagerförändring	200,00
Bruttovinst	200,00
Rörelseresultat före avskrivningar	200,00
Rörelseresultat efter avskrivningar	200,00
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader	200,00
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	200,00
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	200,00
Resultat före skatt	200,00
Beräknat resultat	200,00

Balansrapport
Preliminär

Räkenskapsår: 08-01-01 - 08-12-31 / Resultatenhet: Hela föreningen / Period: 08-01-01 - 08-12-31

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1910 Kassa	734,50	-574,50	160,00
1920 PlusGiro	16 150,82	6 804,50	22 955,32
1930 Sekurafond 3048 59 78253	10 240,53	0,00	10 240,53
1950 Segerstedt bokens varulager	0,00	-1 350,00	-1 350,00
S:a Kassa och bank	27 125,85	4 880,00	32 005,85
S:a Omsättningstillgångar	27 125,85	4 880,00	32 005,85
S:A TILLGÅNGAR	27 125,85	4 880,00	32 005,85
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	-3 812,52	-228,20	-4 040,72
2019 Redovisat resultat	2 931,80	-10 193,93	-7 262,13
2020 Bokkonto	0,00	-17 000,00	-17 000,00
2062 Sigurd Andersson minnesfond	-1 990,00	0,00	-1 990,00
S:a Eget kapital	-2 870,72	-27 422,13	-30 292,85
Långfristiga skulder			
2399 Överskott att använda för kommande konferenser	-3 948,00	2 700,00	-1 248,00
S:a Långfristiga skulder	-3 948,00	2 700,00	-1 248,00
Kortfristiga skulder			
2972 Förutbetalda medlemsavgifter	-20 307,13	19 842,13	-465,00
S:a Kortfristiga skulder	-20 307,13	19 842,13	-465,00
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-27 125,85	-4 880,00	-32 005,85
BERÄKNAT RESULTAT***	0,00	0,00	0,00

	Ing balans	Period	Utg balans
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1920 PlusGiro	0,00	-18 159,10	-18 159,10
1930 Postbanken	18 159,10	1 660,20	19 819,30
S:a Kassa och bank	18 159,10	-16 498,90	1 660,20
S:a Omsättningstillgångar	18 159,10	-16 498,90	1 660,20
S:A TILLGÅNGAR	18 159,10	-16 498,90	1 660,20
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
2010 Eget kapital	68,50	3 905,14	3 973,64
2019 Redovisat resultat	905,14	-5 538,98	-4 633,84
S:a Eget kapital	973,64	-1 633,84	-660,20
Långfristiga skulder			
2399 Överskott att använda till kommande konferenser	-1 000,00	0,00	-1 000,00
S:a Långfristiga skulder	-1 000,00	0,00	-1 000,00
Kortfristiga skulder			
2972 Förutbetalda medlemsavgifter	3 132,74	3 132,74	0,00
2979 Intäkter från bokförsäljning	-15 000,00	15 000,00	0,00
S:a Kortfristiga skulder	-18 132,74	18 132,74	0,00
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-18 159,10	16 498,90	-1 660,20
BERÄKNAT RESULTAT***	0,00	0,00	0,00

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Nätkurs i Släktforskning

Under höstterminen 2009 har vi glädjen att kunna erbjuda en kurs i släktforskning vid Mittuniversitetet (7,5 högskolepoäng).

Kursen fördjupar dina insikter i släktforskningens källor och metodik.

Kursen är nätbaserad och på distans. Detta innebär att du kan läsa kursen oberoende av var du befinner dig, men måste ha tillgång till en dator och Internet. Kursen går på kvartsfart.

För vidare information se

<http://www.miun.se/slaktforskning>

Anmälan senast den 15 april 2009

Besök vår hemsida!

Hemsidan håller på att omarbetas. Bland annat är det ny layout.

Besök www.finnsam.org och bilda dig en egen uppfattning.

Och hör gärna av dig till Maud med synpunkter.

Red.

*"Lyssna till den granens susning,
Vid hvars rot ditt bo är fäst".*

Bergslagssamverkans möte i Köping

Gruppen med släktforskarföreningar från Bergslagen träffades i Köping 2009-03.14. *Christina Norlander* deltog från FINNSAM. Och den viktigaste punkten för vårt vidkommande var,

Släktforskardagarna i Falköping 21-23/8 2009.

Osäkerhet förelåg kring vilka avgifter som kommer att tas ut, och framfördes farhågor för att det kan bli dyrt för utställare. Dessutom kan det bli problem med logi, eftersom det börjar bli fullbokat i Falköping.

Förslag väcktes att Bergslagssamverkans föreningar ska samsas om en gemensam monter. Preliminärt fattades ett sådant inriktningsbeslut. Om 10 föreningar deltar bör avgiften stanna under 1 000 kr per förening. *Sven Olby* åtog sig att ta reda på detaljerad information.

Ifall en sådan gemensam satsning genomförs är det viktigt att varje förening bidrar med information om sin verksamhet, t ex i form av bildspel, broschyrer o dyl.

* * *

Diskussion pågår nu inom ledningsgruppen på vilket sätt FINNSAM konkret ska delta. Ingenting är i skrivande stund bestämt.

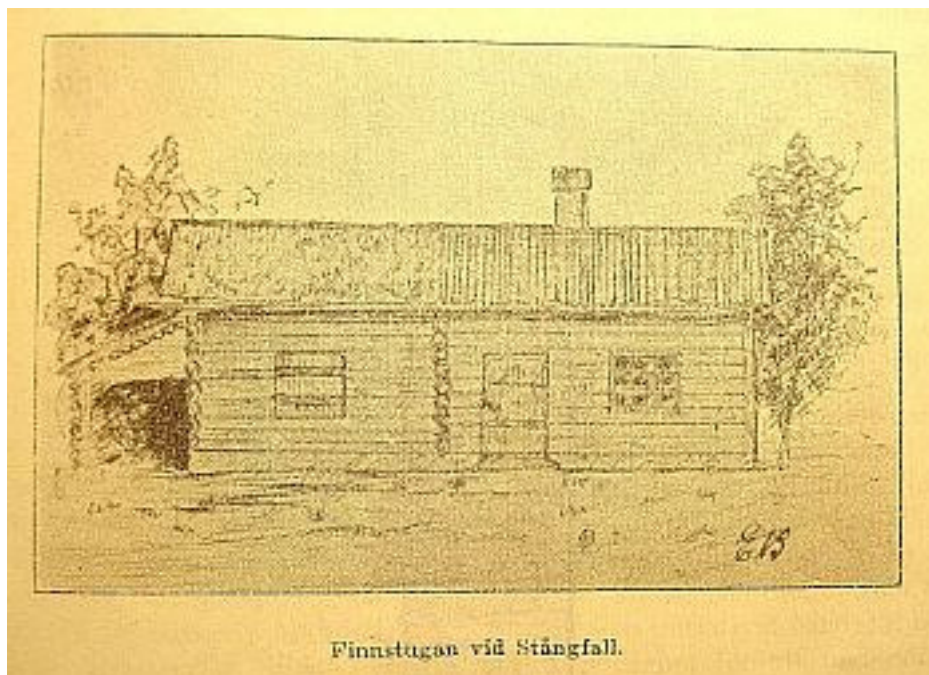
Klarare besked kommer i nästa FINNSAM Information.

Red.

Bärgslagens första mera bofasta bebyggare voro finnar, hvilka i slutet af 15- och början af 1600-talet, på konung Karl IX:s inbjudan, här slog sig ned och började rödja i de stora ödsliga skogarna. Dessa finnar lefde af svedjande, jakt och fiske samt bodde i s. k. porten (ryggåsstugor) af hvilka för ett tiotal år sedan många funnos kvar här, såsom i Urmakartorp, Stångbygget m. fl. Men som de voro låga och otjänliga till bostäder enligt nutida fordringar, refvos de, den ena efter den andra, och numera kvarstår här blott en, finnstugan vid Stångfall, hvilken ock troligen är den enda af detta slag i hela bärgslagen. Om vi från Ställdalen följa Kumlavägen tills strax bortom bron, där Hörks- och Kumlaälvarna flyta samman, och sedan vika af åt vänster, leder färden, besvärlig nog, genom täta skogen öfver bäckar och fall tills vi komma till en grönskande dal, med några vackra björkar, där finnstugan vid Stångfall sin plats. Ehuru denna stuga, som är en af de sist uppförda, väl knappast är mer än hundraårig, står den dock såsom ett minnesmärke visande huru bärgslagens första bebyggare bodde.

Den är uppförd af tjockt timmer och innehåller blott ett rum (ehuru ett har blifvit uppbyggt sedermera) som saknar loft, utan utgöres detta af takåsen. Nära 1/4 af stugan upptages af en väldig gråstensugn, hvilken saknar särskild skorsten, hvarför röken fritt får sväfva omkring, sotande ned väggar och tak, för att till slut söka sig ut genom ett hål i taket, betäckt med en huf eller trätrumma. Fönstren utgjordes att börja med blott af gluggar, för hvilka om nätterna skötos luckor; sedermera när glaset började komma mera allmänt i bruk insattes fönster. Stugan upplystes den mörka årstiden af pärtstickor – hvilka fordrande ständig tillsyn – instuckos här och där i väggarne. Möblemanget var det änklaste; några väggfasta sittbänkar, hvilka om nätterna fingo tjänstgöra som sofplatser, några kubbstolar och ett bord. Husgerådet bestod af träskedar, tallrikar, skålar, krukor, näfverskäppor o. d.. hvilka finnarna slöjdade kring brasan vinterkvällarne. Kom det främmande så anvisades åt dessa platser på ugnsbänken, den s. k. "pancken"; på själfva

ungnen hade barnen ej sällan sin lekplats. . Bänkvälling (sur mjölk och mjöl,, blandadt på bänken, äfvensom öfverblifna räster från måltider) romgröt och mutti eller näfgröt m. fl. voro vanliga maträtter. Renlighet var dock en af finnarnes förnämsta dygder, hvarför ock hvarje ordentlig finne hade sin badstuga. Badningen gick så till att stugan uppeldades så starkt att den badande kom i stark svettning, därpå gnedes kroppen med gran- och björkris och sedan, då han kände sig väl upphettad, sprang den badande under vintertiden direkt ut i snön och rullade sig där några hvarf. På det sättet härdade man sig, och odlingens pionierer växte så upp till ett kraftigt och känfriskt folk, hvilket utmärkte sig för förnöjsamhet samt därjämte flit och ärlighet.

Finnstugan vid Stångfall.

Där den gamla finnstugan nu ligger grå och mossbelupen inbäddad i grönska och gömmer på sina många minnen om en ihärdig kamp för brödet för inbyggarnes gångna generationer, framkallar den för besökaren allvarstämmande, manande bilder. Den talar om huru våra förfäder, ehuru de ej hade våra bekvämligheter, som nu blifvit oss så oundgängliga, ändock voro nöjda med sin lott, och älskade den plats, där de bodde, och älskade sitt

Höstterminen 2009 anordnar Finskt språk- och kulturcentrum, Mälardalens högskola, en kurs om skogsfinnarna:

Skogsfinnarna i Skandinavien

Kursen är en distanskurs och ges i Falun. Den omfattar 7,5 högskolepoäng och går på kvartsfart. Under kursen anordnas fem obligatoriska träffar. För kursen krävs endast grundläggande högskolebehörighet.

Kursen syftar till att ge baskunskaper om den skogsfinska bebyggelsen i Skandinavien och om skogsfinnarnas andliga och materiella kultur inklusive språk och deras liv genom århundradena. Huvudlärare på kursen är FD Maud Wedin.

Under slutet av 1500-talet inleddes en migration, där svedjebrukande finnar flyttade till och koloniserade skogsområden i Skandinavien. Än idag kallas dessa områden finnskogar och finnmarker. Spåren efter den skogsfinska kulturen finns kvar i form av traditioner, som maträtten motti, samt finska ortnamn och byggnadstyperna rökstuga, bastu och ria. Idag ökar intresset för den skogsfinska kulturen och det finns en efterfrågan på högskolekursen med detta tema.

Ansökningstiden till högskolan pågår 15/3–15/4 2009.

ANMÄL DIG NU!

<http://www.mdh.se/studieinformation>

Anmälningsskod: MDH-41141

Ytterligare information om kursen kommer senare.

maud.wedin@telia.com; rajja.kangassalo@mdh.se

Krigsdödade i Finland 1914-1922

Vuosina 1914-22 sotaoloissa surmansa saaneiden nimitiedosto

<http://vesta.narc.fi/cgi-bin/db2www/sotasurmaetusivu/main?lang=sw>

Språk: finska, svenska, engelska

Pris: gratis

Databasen upptar f.n. uppgifter om mer än 35 000 krigsdöda, av vilka 97 % miste livet under 1918 års krig och dess efterspel.

Krigsdödade i Finland 1939-1945

Suomen sodissa 1939-1945 menehtyneiden tiedosto

<http://kronos.narc.fi/menehtyneet/>

Språk: finska

Pris: gratis

Innehåller uppgifter om ca 95 000 personer som man kan söka med hjälp av namn, födelsedag, födelseort, boendeort, dödsdatum, dödsort, förband.

Krigsfångarnas dödlighet och personöverlämningarna i Finland 1939-1955

Suomi, sotavangit ja ihmisluvutukset 1939-55

<http://kronos.narc.fi/startsidan.html>

Språk: finska, svenska, engelska, ryska och tyska

Pris: gratis

På dessa sidor finns databaserna över de sovjetiska krigsfångar som dog i Finland under fortsättningskriget 1941-44 och de personer som dog i uppsamlingsläger i Öst-karelen 1941-44. Här finns även en lista över de sovjetiska krigsfångar som dog i Finland under vinterkriget 1939-40.

Statistikcentralen

Tilastokeskus

http://tilastokeskus.fi/til/vrm_sv.html

Språk: finska, svenska, engelska

Pris: gratis

Kartplatsen

Kartapaikka

<https://www.kartapaikka.fi/kartapaikka/default.asp?site=8>

Språk: finska, svenska, engelska

Pris: gratis

Länken [Kartplatsen för alla](#) leder till sökfunktion för sökning på gatuadress, plats eller ort.

Diskussionsforum

<http://suku.genealogia.fi/>

Språk: finska och svenska

<http://finlander.eget.net/>

Språk: engelska

Sammanställt av Arja Haikara 2008-07-20. Insänt av Seppo Remes.

fädernesland, för hvilket de ville offra allt.

Nu tränger civilisationen med sitt knot och sin oförnöjsamhet, sitt jäktande och larm äfven in bland hundraårsskogarne, där fordom den ostörda friden rådde, och själfva krympa de i hop allt mera, ej för odlarens yxa, utan för den sköflande girigheten och hänsynslösheten, och det tysta och lugna, det för svensken karaktäristiska, som var för våra fäder kärt och som äfven borde vara det nutida släktet dyrbart, försvinner och åsidosattes allt mera.

Dock, lugna och fridfulla dal med sin stuga där djupt inne i finnskogen, ännu skall du väl skonas i decennier för larmet och ödeläggelsen, och må du ännu länge få äga den frid och manande forntidsstämning, som så lockande och tjugusande där tedde sig den soliga dag, då jag några korta snabbt ilande stunder rastade hos dig.

Fräj.

Ur "Våra bygder i ord och bild" [bilaga till Bäragslagsposten N:o 102 B, femte häftet, 1901].

Kvarntullslängden 1628

Jag upptäckte att länken ändras efter varje redigering av filerna i mitt Picasa-album.

Så den länk som jag angav i förra numret gäller inte längre.

Den nya webbadressen är i stället:

<http://picasaweb.google.se/lepoemo/KvarntullslNgdVSterdalarnaOGrangRdePrStersBrev1628?authkey=jPkq6WkKnxM&feat=directlink>

Hoppas det funkar nu!

Leif

Preliminärt program för FINNSAMs höstkonferens 2009

Tid: Fre-sön 4-6 sept. 2009
Plats: Knoppergården, Ytterhogdal
Kostnad: Dubbelrum, c:a 1.150:-/person
Enkelrum, c:a 1.350:-/person

Program

Fredag 4/9

11.00 Samling i Ytterhogdal
12.00 Lunch
13.00 Maud Wedin: Föredrag om finnbosättningarna i Hogdalssocknarna.
14.30 Kaffe.
15.00 Thomas Persson: Undersökningar av svedjeområden i Gåssjö.
16.00 NN, Ängersjöprojektet, Flexibilitet som tradition.
18.00 Middag.
19.00 Eli Hynne, Anna Hedlund och Lotta Trosell Svender: Los och Orsa Finnmarks historiedatabas.
19.30 Maths Östberg: Bygdeforskaren Erik Modin, författaren Ragnar Jändels vistelse i Huskølen, förre Vattenfallsdirektören Jonas Norrbys forskning på en runstav samt några sägner om Hogdalsfinnarna.

Lördag 5/9

08.00 Frukost
09.00-17.00 Heldagsutflykt med buss: - Gåssjö - Råmyra - Huskølen - Ängersjö skogsmuseum - karsikkostenen i Björnberg - Ytterhogdals hembygdsgård. Kolbullelunch i Ängersjö. Kaffe tas med i bussen.
18.00 Härjedalens kommun bjuder på middag.
19.00 Underhållning: Berättarmästaren Anders Sandqvist, Ramsjö.

Helsingfors Universitet Centralarkivet

Helsingin Yliopisto Keskusarkisto

<http://www.helsinki.fi/keskusarkisto/svenska/index.htm>

Språk: finska

Pris: gratis

Universitetets centralarkiv är ett historiskt centralarkiv för universitetets handlingar och olika slags material.

Migrationsinstitutet

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi/sinst/databaser.php>

Språk: finska, engelska och delvis svenska (information på svenska men sökningarna på finska och engelska)

Pris: Begränsad sökning (endast namn) är **gratis**. Andra uppgifter i emigrantregistret förutsätter betaling av användaravgift. Användaravgiften är 15 euro i året.

Online databaser innehåller bl.a. Emigrantregister som grundades 1989 betjänar både finska släktforskare och emigranttätlingar som söker sina rötter. Uppgifterna kan också utnyttjas för vetenskaplig forskning. De centrala databaserna är länsstyrelsernas och magistraternas passförteckningar, Finska Ångfartygsaktiebolagets passagerarförteckningar och utrikesministeriets material om utomlands avlidna finländare.

Digitala arkiv

Digitaalarkisto

http://digi.narc.fi/digi/index.ka?lang=sv_SE

Språk: finska, svenska, engelska (mycket finns endast på finska)

Pris: gratis

Generalregistret över bosättningen i Finland (GBF)

Suomen asutuksen yleisluettelo (SAY)

<http://www.narc.fi/Arkistolaitos/SAY/>

Språk: finska (information finns på svenska och engelska)

Pris: gratis

Information om GBF finns på <http://www.genealogia.org/hakem/say1r.htm>

Befolkningsregistreringscentralen

Väestökisterikeskus

http://www.vaestokisterikeskus.fi/vrk/home.nsf/pages/index_sve

Språk: finska, svenska, engelska

Pris: gratis

Intressant för släktforskaren länken "Namntjänst"

Finlands Evangelisk-lutherska församlingar

Suomen evankelis-luterilaiset seurakunnat

<http://www.evl.fi/kirkko/srk.html>

Släktföreningar

Sukuseurat

Via släktföreningar och deras hemsidor kan man få värdefull information.

<http://www.suvut.fi/jasenet.htm>

Släktforskningslänkar i Finland

Genealogiska Samfundet i Finland

Suomen Sukututkimusseura

<http://www.genealogia.fi/>

Språk: finska, svenska, engelska

Pris: gratis

Länken [HisKi - kyrkböcker](#) i vänstra spalten leder till ett sökprogram för historieböcker (döpta, vigda och begravda samt i vissa församlingar även in- och utflyttade). Databasen innehåller ej alla församlingar, då det s.k. HisKi-projektet med att mata in kyrkböckerna på dator ännu fortgår. Nya församlingar kommer med i den takt de blir färdiga. Databasens uppgifter är ej ännu kontrollerade och databasen innehåller därför många fel. Även uppgifternas normering är bristfällig och en del uppgifter kan vara svåra att hitta. Uppgifterna bör alltid kontrolleras i de ursprungliga källorna.

Länken [Finlands församlingar](#) i vänstra spalten leder till en sökfunktion där man kan söka på församlingar och byar. Lyckad sökresultat ger ytterligare länk till HisKi-kyrkböcker, Digiarkisto = FSHF (=SSHY, se nästa länkbildskrivning nedan), mikrofilm och -kortregister, adresser etc. Språket är lite blandad. Vissa uppgifter är endast på finska.

Finlands släkthistoriska förening (FSHF)

Suomen Sukuhistoriallinen yhdistys (SSHY)

<http://www.sukuhistoria.fi/sshy/index.htm>

Språk: finska, svenska, engelska (alla sidor är dock ännu inte översatta)

Pris: gratis

Inskanning sker med hjälp av frivilliga. Kvaliten av inskanningar kan variera. Det kostar ingenting att använda arkivet, men medlemmarna har tillgång till lite nyare kyrkböcker (omkring 1880-1900)

Historiska tidningsbiblioteket

Historiallinen sanomalehtikirjasto

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti/secure/main.html>

Söksida <http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti/secure/query.html?oldLanguage=fi&language=sv>

Språk: finska, svenska, engelska

Pris: gratis

Nationalbiblioteket digitaliserar alla tidningar som utkommit i Finland 1771-1890. De kommer alla att bli tillgängliga för allmänheten. Det finns sammanlagt 165 olika tidningstitlar och antalet sidor är 900 000. Många tidningar är på svenska.

Arkivverket

Arkistolaitos

<http://www.narc.fi/Arkistolaitos/sve/register/>

Språk: finska, svenska, engelska (allt är dock inte översatt)

Pris: gratis

Arkivverkets register som innehåller länkar i alfabetisk ordning till olika arkiv.

Helsingfors Universitet: Studentmatrikel 1640-1850

Ylioppilasmatrikkeli 1640-1852

<http://matrikkeli.helsinki.fi/ylioppilasmatrikkeli/>

Språk: verkar finnas endast på finska!

Pris: gratis

Ger mycket information om personen: personuppgifterna, i vilken/vilka universitet personen har varit inskriven, yrkesverksamhet, föräldrar, syskon etc.

Söndag 6/9

08.00	Frukost
09.00	Thomas Persson: Projekthistorik i Gåssjö och Gåssjö hembygdsförening
10.00	Kaffe
10.30	FINNSAM-möte
12.00	Lunch
13.00	Maud Wedin, m.fl: Från Hogdal till Delaware
14.00	Avslutning

Välkomna till en bygd med typisk finnskogsgeografi, d.v.s. gränsbygder. Ytterhogdals och Ängersjö socknar ligger i Hälsinglands landskap, Härjedalens kommun och Jämtlands län!

Har du inte betalat medlemsavgiften för 2009?

Då är det dags!

Föreningens verksamhet bygger på den.

**Privatpersoner 100,-
Föreningar och institutioner 300,-**

**Plusgiro Sverige 64627771
Postbanken Norge 0533.34.89440**

Christina

Program för FINNSAM:s vårkonferens 24–26 april 2009

Fredag 24 april

Samåkning i bilar alt anslutningsbuss

- 16.00 ca Incheckning vid Stadsgårdskajen, Viking Line, Mariella
16.45 Färjan avgår. Samling i konferensrum. FINNSAM:s årsmöte
20.00 Middag och trevlig samvaro

Lördag 25 april

- 07.00– Frukost
09.55 Ankomst Helsingfors. Avfärd i bilar till SKS

Seminarium om C A Gottlund och skogsfinnarna i Skandinavien

Seminarium om forskningen kring C A Gottlunds banbrytande dokumentation av den skogsfinska kulturen samt hans liv som omstridd språkforskare. Seminariet arrangeras av forskarnätverket FINNSAM (Finnbygder i Samverkan) i samarbete med Hanaholmen och Finska Litteratursällskapet. Språk: Svenska och norska/ev engelska.

Ingen konferensavgift. Mat, kaffe och ev logi till självkostnadspris på Hanaholmen.

Info och anmälan: maud.wedin@telia.com

Lördag 25 april

- 10.15 Kort studiebesök på SKS
11.45 Registrering och incheckning på Hanaholmen
12.15 Lunch
13.15 Konferensstart. Välkomsttal
13.30 Henry Rask, Hanaholmen: 1809 i ett nordiskt perspektiv
14.15 Lauri Harvilahti, SKS: Gottlund och hans efterföljare samt arvet från finska traditionsforskare
15.00 Kaffe
15.30 Risto Pulkkinen, Helsingfors Universitet: Gottlunds personlighet och livshistoria – en oliktankare i två länder
16.15 Arne Vannevik: Gottlund ur ett litteraturperspektiv

- 17.00 Utflykt i bilar till Lappviken för kransnedläggning på Gottlunds grav
19.00 Middag
20.00 Trevlig samvaro

Söndag 26 april

- Frukost
09.00 Seppo Remes & Jan-Erik Björk Gottlunds material i finska arkiv – ett forskarperspektiv
09.45 Jan Myhrvold & Niclas Persson: Gottlunds dokumentation i FINNSAM:s släktnamnsprojekt
10.30 Bensträckare
10.45 Paula Andersson: Gottlund, skogsfinnarna och den finska språkdebatten
11.30 Birger Nesholen: Gottlunds verksamhet på norska Finnskogen
12.30 Lunch
13.30 Maud Wedin: Gottlunds påverkan på integration och assimilation i de olika finnskogarna
14.15 Sammanfattande session
15.00 Avslutning.

Utställning: Glimtar från Los och Orsa finnmark under Gottlunds tid Elisabeth Nyman

